

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาการพิมพ์ ระหว่างระบบปกติกับระบบทวิภาคี ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ นักเรียนชั้นปีที่ 3 ระบบปกติ และทวิภาคี หัวหน้า/เจ้าของสถานประกอบการ ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ปกครองจำนวนรวมทั้งสิ้น 587 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบบันทึก แบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และ ANOVA ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. สภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการพิมพ์ ระบบปกติและทวิภาคี ประกอบด้วย นโยบายและการวางแผน การเตรียมบุคลากร การเตรียมงบประมาณ การบริการสนับสนุน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การประสานงานกับหน่วยงานอื่น และการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ผู้สอนส่วนมากมีการรับทราบข้อมูลการบริหาร การดำเนินการในการใช้หลักสูตร อาจารย์ผู้สอนกับผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากคิดว่าวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมจัดอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนและกิจกรรมการสอนของอาจารย์เหมาะสมจัดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

ในการสอน ความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดของนักเรียน การวัดและประเมินผลที่นักเรียนได้รับแต่ละรายวิชา ส่วนระดับน้อย ได้แก่ ปริมาณคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ ค้นคว้าและความสะดวกในการให้บริการด้านคอมพิวเตอร์

3. ด้านความรู้ที่เหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ความรู้งานหลังพิมพ์ การทำอาร์ตเวิร์ค ความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม และความรู้ภาษาไทย ส่วนระดับน้อย ได้แก่ ความรู้ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และการคำนวณ ด้านทักษะที่เหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ การอ่านเขียนภาษาไทย การออกแบบสิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ ส่วนระดับน้อย ได้แก่ การอ่าน-เขียน-พูดภาษาอังกฤษ ด้านลักษณะนิสัยในระดับมาก ได้แก่ ความรักและศรัทธาในอาชีพ การไม่ลืบทักท้วง และการมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน

4. การบริหารหลักสูตรทวิภาคี มีการนำเกณฑ์การประเมินผลมาวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา เน้นภาคปฏิบัติ การปรับปรุงการสอน และการวางแผนการประเมินการฝึกงานโดยการสังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติงาน

5. ด้านความรู้ที่เหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ความรู้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การเลือกวัสดุ-เคมีภัณฑ์ และการอ่านเขียนภาษาไทย และด้านลักษณะนิสัย ได้แก่ การมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน ความรักและความศรัทธาในอาชีพ

6. ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาการพิมพ์ คือ การขาดแคลนบุคลากรและข้อมูลจากสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง การเตรียมงบประมาณ การบริการสนับสนุน การประชาสัมพันธ์ อาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาในการวางแผนปฏิบัติงาน ผลผลิตผู้ตลาดแรงงานน้อย ด้านเอกสาร ตำราที่จะศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ ขาดทักษะในการใช้อุปกรณ์บางชนิด ขาดความสนใจ และการสนับสนุนจากผู้บริหาร ระยะเวลาในการจัดไม่เหมาะสม ขาดความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การติดต่อกับสถานประกอบการหากไม่คุ้นเคยจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือ สถานประกอบการไม่เข้าใจหลักสูตรดีพอ นักเรียนอาชีวน้อย ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน การฝึกงานของนักเรียนไม่ตรงกับสาขาการพิมพ์ การจัดส่งผลการศึกษามาสถานศึกษาล่าช้า รวมทั้งการนิเทศในสถานประกอบการมีน้อย

7. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้านทักษะและด้านลักษณะนิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านทักษะของผู้สำเร็จการศึกษามีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =3.33) สูงกว่าของอาจารย์ผู้สอน (\bar{X} =2.87) ด้านลักษณะนิสัยของนักเรียนระบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =3.71) สูงกว่าอาจารย์ผู้สอน (\bar{X} =3.12) สถานประกอบการมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =3.56) สูงกว่าอาจารย์ผู้สอน (\bar{X} =3.12) นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =3.80) สูงกว่าอาจารย์ผู้สอน (\bar{X} =3.12) และสถานประกอบการ (\bar{X} = 3.56)

The purpose of the research was to study the status and problems in the utilization of the Vocational Certificate in Printing, 2538 B.E. Syllabus and to compare them between the regular system and the dual vocational training systems in the Vocational Division. The total number of 587 sample population consisted of the institute administrators, teachers, third year students of both regular and DVT systems, heads or owners of working places, former students and parents. The instruments for the study were note taking, structural interview forms and questionnaires. For data analysis, the SPSS for Windows were used. The statistical data were in the forms of percentile, \bar{X} , S.D., t-test and ANOVA.

The results of the study were as follows :

1. The status of the utilization of the Vocational Certificate in Printing of both regular and dual vocational training systems was composed of policy and planning, personnel management, budget management, supporting service, public relations of syllabus utilization, co-operation with other divisions and learning and teaching process.
2. Most institute administrators and teachers acknowledged the information about the syllabus and the administration of the syllabus utilization. Most teachers and former students thought that the aim and the structure of the syllabus were very suitable for the students' needs. The third year students thought that the method of teaching and activities were very relevant due to the adequacy of the materials and tools, the importance and the necessity of students' self – study in the library and the results of the evaluation in each subject matter. However, they pointed out that they faced

the problem in using computers because of the limited number of the machines and the inconvenience in making use of the computer.

3. The subject matters provided which were very suitable to the students' needs were the knowledge of post – printing, art – work making, the safety in industrial work and the Thai language. Those which were less suitable were English, Mathematics and Calculation. As for the subjects that needed skills, Reading & Writing in Thai and Printing and Packaging Design were very suitable while Reading & Writing in English was less suitable. As for the working habits, the fondness and fate in the career, honesty and considerateness towards colleagues were very suitable.

4. In the syllabus management of the dual vocational training system, the criteria of evaluation were considered as a mutual analysis among working places and institutions, emphasizing on working practice, teaching improvement and decision on criteria in evaluation by observing students' working habit while they were working.

5. The subject matters which were suitable to the students' needs were the basic knowledge of computer, the selection of chemicals and Reading & Writing in Thai. As for working habits, the considerateness towards colleagues and the fondness and faith in career were suitable to the students' needs.

6. The problems in the utilization of the Vocational Certificate in Printing, 2538 B.E. syllabus were the lack of teachers and information acquisition from other related institutions, budget management, supporting service, public relations. Besides, the teachers had no time in planning their tasks, very little productivity served in the working market. There were inadequacy of reference books, lack of skills in using certain materials, lack of recognition and support from the administrators, lack of co – operation from other people. The schedule time of the program was not suitable. However, there was no co – operative concern from the working places if there was no mutual acquaintance before hand.

7. For one way analysis of variance (One-way ANOVA), the skills and working habits were significantly different at 0.5. The former students' average scores for skills ($\bar{X}=3.33$) were higher than the teachers' ($\bar{X}=2.89$). In the aspect of working habit, the average scores of the students in the regular system ($\bar{X}=3.17$) were higher than the teachers' ($\bar{X}=3.12$). The average Scores of the working places ($\bar{X}=3.56$) were higher than those of the teachers ($\bar{X}=3.12$). Furthermore, the former students' average scores ($\bar{X}=3.80$) were higher than the teachers' ($\bar{X}=3.12$) and than those of the working places ($\bar{X}=3.56$).